

GENÇLER NİYE AYAKTA?

Aydınlık Gazetesi, 29 Haziran 2013

Yıldırım Koç

Haziran 2013 başkaldırısında öncülüğü gençler yaptı. Orta yaşlılar ve yaşlılar, gençlerin açtığı yoldan ilerledi. Diğer yaşlardakilerin de katılımına karşın eylemcilerin büyük kitlesini gençler oluşturdu.

Bu kısa yazıda bu büyük başkaldırının ana kitlesini oluşturan gençlerin tepkisinin birkaç nedenine dikkat çekeceğim.

AKP'nin 11 yıla yaklaşan toplumsal ve siyasal baskılarının, insanların yaşamlarına müdahalenin giderek yoğunlaşmasının, özgürlüklerin kısıtlanmasının rolü tabii ki büyük.

Ancak bu tür kitlesel başkaldırılarda iktisadi nedenlerin rolü de incelenmeli.

Gençlerin en büyük derdi, işsizlik.

TÜİK'in 2013 Mart verilerine göre, kentlerde 15-19 yaş grubunda 191 bin ve 20-24 yaş grubunda 434 bin genç işsiz. Bu kişilerin okullarla veya kurslarla da ilişkisi kesilmiş.

Bu gençlerin gelecekları bugünden kararmış durumda. AKP iktidarı ve kapitalizm, bu gençlere bir umut veremiyor.

AKP iktidarının patlayan balonlarından biri de yüksek öğretim alanındadır.

2002 yılında Türkiye'de 1,9 milyon üniversite öğrencisi vardı. Üniversite öğrencilerinin sayısı 2013 yılı başında 4,4 milyona yükselmişti.

AKP, mevcut üniversitelerin öğrenci kontenjanlarını artırarak ve yeni yeni üniversiteler açarak, üniversitelerdeki öğrenci sayısını 2,5 milyon artırdı. Böylece resmi işsizlik rakamlarını da yaklaşık 2,5 milyon düşürmüş oldu.

İlk yıllarda üniversiteye girip hayatının kurtulacağı beklentisi ve umudunda olan milyonlarca insan günümüzde büyük bir hayalkırıklığı yaşıyor.

Ailelerinin büyük özveriyle üniversiteye gönderdiği gençler, diplomalarını aldıktan sonra işsizlerin saflarına katılacağına farkına hızla varıyor.

Bu gençlerin bir bölümü yüksekisans derecesi alarak gemisini kurtarmaya çalışıyor; ancak büyük bölümü çaresiz.

Eğitim gördüğü alanda çalışma olanağı bulabilenler, üniversite diploması alabilenlerin giderek daha da küçük bir bölümünü oluşturuyor. Birçok üniversite öğrencisi, büyük sıkıntılarla dolu bir geleceğe doğru sürüklendiğinin farkında.

6-7 ay kadar önce otobüsle Ankara'dan İzmir'e gidiyordum. Yolculardan biri Denizli'de otogar dışında inmek istedi. Muavin bunun mümkün olmadığını, şirketin otogar dışında yolcu indirmeyi yasakladığını anlatmaya çalıştı. Yolcu, kendisini önemsetmek amacıyla, "ama ben mühendisim," dedi. Otobüs muavininin yanıtı şu oldu: "N'olacak ki; ben de inşaat mühendisiyim."

Haziran başkaldırısında gençlerin karşısında sıralanan ve onlara saldıran polislerin kaçının üniversite mezunu olduğunu ve kendi alanlarında iş bulamadıkları için polisliğe başvurduğunu biliyor musunuz!

Bugün başkaldıran gençler, Türkiye'nin ve kendilerinin geleceğinden korkuyor. Tepki henüz daha iyi bir dünya için mücadeleye dönüşmemiş durumda; ancak işsizlik ve meslekleriyle ilgisi olmayan güvencesiz işlerde düşük ücretlerle uzun süreler çalışma korkusu içlerine yavaş yavaş işliyor.

Bir de bu gençlerin isteklerini düşünün.

Eğlenmek hakları. Ancak eğlenmek pahalı.

Son model cep telefonlarından almak istiyorlar. Ancak bunlar pahalı.

Ailelerinin ekonomik durumu giderek kötüleşiyor. Birçoğunun annesi/babası işsiz veya çalışmalarına rağmen ücretlerini alamıyor. Kredi kartları ve tüketici kredilerinin taksitleri ödenemiyor.

Böyle bir genç ne yapar.

Başkaldırır.

Haziran Başkaldırısında olduğu gibi.

Hele 19 Mayıs 2012'den beri korkusuzca başkaldıran öncüleri, Türkiye Gençlik Birliği yolu açmışsa; korkuyu aşmışsa.

Gençlerin tepkilerinin iktisadi nedenleri gözden kaçırılırsa, bu başkaldırının dinamiklerinin anlaşılabilmesi olanaklı değildir.